

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
XI міжнародної
науково-практичної
конференції

30 КВІТНЯ 2026 РОКУ
М. ХАРКІВ

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ
З УРАХУВАННЯМ ПЕРСОНАЛЬНИХ ПОТРЕБ ПАЦІЄНТА:
РЕГУЛЯТОРНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
ПЕРСОНАЛІЗОВАНОЇ ФАРМАЦІЇ В УКРАЇНІ**

Бевз О.В., Георгіянц В.А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

bevz.helen@gmail.com

Сучасний етап розвитку охорони здоров'я характеризується переходом від універсалізованих підходів до лікування до концепції персоналізованої медицини, яка передбачає адаптацію фармакотерапії до індивідуальних потреб пацієнта. Як показано у сучасних дослідженнях, врахування генетичних, біологічних та соціальних факторів дозволяє підвищити ефективність лікування та знизити ризик побічних реакцій, що зумовлює відхід від традиційного підходу «*one-size-fits-all*». Водночас у реальній практиці зберігається розрив між можливостями персоналізованої медицини та доступністю відповідних лікарських форм і терапевтичних рішень.

Метою роботи є обґрунтування підходів до забезпечення якісної фармацевтичної допомоги з урахуванням персональних потреб пацієнта в умовах чинного нормативно-правового регулювання України.

У дослідженні використано системний підхід, аналіз наукових джерел, а також чинної нормативної бази України і методи моделювання процесів фармацевтичної допомоги.

Встановлено, що, незважаючи на розвиток персоналізованої медицини, значна частка фармакотерапії у вразливих групах пацієнтів здійснюється поза межами затверджених показань або лікарських форм. За даними досліджень, частка off-label застосування лікарських засобів у педіатричній практиці може перевищувати 50%, що свідчить про обмежену доступність адаптованих лікарських форм і дозувань. Це підтверджує необхідність пошуку гнучких фармацевтичних рішень, орієнтованих на індивідуальні потреби пацієнта.

Одним із ефективних інструментів персоналізації є підтвержене дослідженнями перепрофілювання лікарських засобів, яке дозволяє використовувати вже відомі лікарські засоби для нових терапевтичних цілей із урахуванням індивідуальних характеристик пацієнта та даних доказової медицини. У поєднанні з цим важливу роль відіграє екстемпоральне виготовлення лікарських засобів, що забезпечує адаптацію дозування та лікарської форми відповідно до клінічних потреб пацієнта.

Чинна нормативна база України створює основу для забезпечення якості фармацевтичної допомоги, проте недостатньо регламентує механізми

персоналізації. Впровадження стандартних операційних процедур, алгоритмів фармацевтичної опіки та ризик-орієнтованого підходу дозволяє інтегрувати персоналізовану медицину у практику аптечних закладів без порушення регуляторних вимог.

Отже, забезпечення якісної фармацевтичної допомоги з урахуванням персональних потреб пацієнта є ключовим напрямом розвитку соціальної фармації в Україні. Поєднання регуляторних механізмів, принципів належної аптечної практики та інструментів персоналізації (перепрофілювання лікарських засобів, екстемпоральне виготовлення) дозволяє підвищити ефективність і безпеку фармакотерапії.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою уніфікованих моделей персоналізованої фармацевтичної опіки, інтегрованих у систему охорони здоров'я.

ПОЗААПТЕЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Блонська О. М., Штрімайтис О. В., Рудчик А. С.
КЗВО «Рівненська медична академія», м. Рівне, Україна
fylypyuk0901@gmail.com

В умовах сучасного розвитку системи охорони здоров'я України та підвищення потреби населення у швидкому й зручному доступі до лікарських засобів (ЛЗ) питання розширення каналів їх реалізації набуває особливої актуальності. Традиційне забезпечення населення ЛЗ через аптечні заклади поступово доповнюється альтернативними формами, спрямованими на покращення їх фізичної доступності. Особливого значення такі заходи набувають в умовах воєнного стану, підвищеної мобільності населення та нерівномірного розміщення аптечної інфраструктури, що може ускладнювати своєчасне отримання необхідних ЛЗ. У зв'язку з цим, впровадження продажу ОТС-препаратів у місцях із інтенсивним потоком споживачів, зокрема на автозаправних станціях (АЗС), розглядається як один із ефективних способів підвищення доступності фармацевтичної допомоги для населення.

Метою дослідження є визначення сучасного стану впровадження позааптечного продажу безрецептурних препаратів (БП) в Україні та оцінка перспектив його подальшого розвитку в контексті підвищення доступності фармацевтичної допомоги для населення, а також аналіз основних переваг і